

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

NKÚ aj verejnosť poukazujú na nefunkčnosť vnútornej kontroly

Bratislava 29. jún 2018 – Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (NKÚ SR) sa od nástupu predsedu Karola Mitrika v r. 2015 profiluje ako moderný a otvorený úrad, ktorý hľadá a rozširuje možnosti komunikácie s verejnosťou. Úrad aktívne komunikuje prostredníctvom viacerých komunikačných kanálov. Jedným z nich sú podnety od občanov, poslancov a inštitúcií, ktoré na úrad prichádzajú celoročne poštou, elektronicky ako aj cez formulár na webovom sídle úradu.

Za prvý polrok 2018 prišlo na NKÚ SR viac ako 250 podnetov, podobne ako v minulom roku. Z podaní patriacich do kontrolnej pôsobnosti úradu poukazovala prevažná väčšina na nevhodné nakladanie s financiami a majetkom, na problematiku verejného obstarávania a na porušovanie právnych predpisov zo strany ministerstiev a ich organizácií.

Najvyšší kontrolný úrad tiež eviduje podnety od iných inštitúcií a ústredných orgánov štátnej správy. Na základe takýchto podaní bola spustená príprava kontroly v Úrade jadrového dozoru, a v Úrade komisárky pre deti.

Do oblasti územnej samosprávy smerovalo najviac podaní. Množstvo podnetov bolo doručených od samotných zástupcov obce (starosta/ primátor, poslanec, či miestny kontrolór). V uvedených prípadoch je prvoradé, aby vo veci porušovania predpisov využili títo zástupcovia občanov všetky svoje kompetencie a v prípade podozrenia z páchania trestnej činnosti sa obrátili na orgány činné v trestnom konaní. Najvyššia kontrolná autorita zdôrazňuje, že obecní a mestskí kontrolóri, ako aj hlavní kontrolóri VÚC majú byť prvou inštanciou kontroly v oblasti svojich pôsobností.

Popri komunikácii prostredníctvom podnetov, pôsobí kontrolná inštitúcia aj na sociálnych sieťach – na Facebooku ([facebook.com/nkusr](https://www.facebook.com/nkusr)) a na Twitteri (twitter.com/NKUSR). Tie slúžia primárne na poskytovanie informácií o aktivitách úradu a výsledkoch kontrol adresovaných širokej verejnosti. Novinkou je rozvíjanie videokanála na youtube, ktorý slúži na audiovizuálne spracovanie správ, ako aj priame prenosy z dôležitých, najmä medzinárodných podujatí.

Hospodárenie obce Kamenín (NZ)

Najvyšší kontrolný úrad od verejnosti dostal podnet na hospodárenie v obci Kamenín (okres Nové Zámky), ktorý vyhodnotil ako rizikový s dosahom na hospodárne nakladanie s majetkom obce.

Podnet poukazoval na porušovanie záväzných právnych predpisov v takmer všetkých oblastiach činnosti obce. Uvedené informácie sa vo veľkej miere potvrdili ako opodstatnené a kontrola poukázala na viaceré systémové nedostatky v hospodárení subjektov územnej samosprávy. Najvýznamnejšou bola informácia o prevode obecnej nehnuteľnosti na tretiu osobu napriek prebiehajúcej súdnej sporu. Obec sa vzdala nároku na budovu, napriek rozhodnutiu súdu, ktorý ju určil za vlastníka. Vďaka spolupráci nitrianskej exozitúry a krajskej prokuratúry sa podarilo zastaviť neoprávnený prevod nehnuteľnosti.

V obci bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny darovaním finančných prostriedkov právnickej osobe a neefektívnym vynaložením verejných prostriedkov na kúpu nehnuteľnosti. Obec v r. 2015 porušila finančnú disciplínu neefektívnou kúpou viničného domčeka, keďže pozemok pod ním do svojho vlastníctva, napriek tvrdeniam, nezískala. Kontrolou bolo ďalej zistené, že Ministerstvo obrany SR v roku 2015 darovalo obci prebytočný majetok – autobus a elektrocentrálu na plnenie úloh spojených s prevádzkou obecného úradu. Darovaný majetok sa však v obci nenachádzal a bol prenechaný fyzickej osobe do užívania bez akéhokoľvek zmluvného základu.

Vymenovanie prednostu obecného úradu s tromi zamestnancami bolo v rozpore so zákonom, keďže v obci nebola táto funkcia zriadená. Všetky zistenia z kontroly v obci Kamenín boli odstúpené orgánom činným v trestnom konaní.

Národná autorita v oblasti externej kontroly dlhodobou poukazuje, že oblasť územnej samosprávy je z pohľadu verejných financií riziková najmä v otázke dodržiavania rozpočtových pravidiel, hospodárenia s majetkom a zverejňovania informácií, ako aj na fakt, že v samospráve zlyháva vnútorná kontrola na všetkých úrovniach.

NKÚ SR už v roku 2015 predložil vláde SR a Národnej rade SR odporúčania zamerané na:

- na úpravu legislatívy v oblasti finančnej kontroly a posilnenia vnútorného kontrolného systému
- na systémový prístup k vytváraniu sídiel spoločných obecných úradov
- na vytvorenie centrálného orgánu, zodpovedného za manažment nevyhnutných modernizačných zmien vo verejnej správe
- na verejnú diskusiu o ďalšom smerovaní komunálnej reformy, o delbe kompetencií, o konsolidácii sídelnej štruktúry a o fiškálnej decentralizácii.